

درمان CO₂ با لیزر : گزارش یک مورد

دکتر نادر فارسی^۱، دکتر منیژه ماندگارفرد^۲

۱- استادیار، گروه پوست، دانشگاه علوم پزشکی ارتش، ۲- متخصص پوست

Lymphangioma Circumscripum یک ناهنجاری مادرزادی لنفاتیک است که به اتساع تدریجی عروق لنفاوی و ایجاد سیسترن های لنفاتیک منجر می شود. درمان انتخابی، جراحی رادیکال است. روش های دیگری نظیر کرایوتراپی، تزریق مواد اسکلروزانت، رادیوتراپی و لیزر CO₂ نیز پیشنهاد شده است. مورد زیر گزارش درمان موفق ضایعه در یک پسر ۱۴ ساله با لیزر CO₂ است.

واژه های کلیدی: لنفاژیوم، لیزر، CO₂

فصلنامه بیماری های پوست ۱۳۱۴؛ ۷(۴)؛ دوره ۱

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۵/۱۸ | اعلام قبولی: ۱۳۹۸/۰۵/۱۸

شده و به صورت وزیکول های گروهی و به رنگ سیاه و در مناطقی قرمز درآمده بود که در اطراف آن وزیکول های کوچک پراکنده و شفاف نیز دیده می شد (تصویر شماره ۱). ضایعه هیچ گونه علایم بالینی نداشت و بیمار به لحاظ زیبایی از وجود ضایعه رنج می برد. پس از نمونه برداری از ضایعه و تایید تشخیص LC به بیمار درمان با لیزر CO₂ پیشنهاد شد. بیمار پس از بی حسی موضعی تحت درمان با لیزر CO₂ سیستم Med Art 450 قرار گرفت و به کمک hand piece قلمی با روش defocused و سپس focused ضایعه تخریب شد و پس از ۴-۳ pass متوالی ضایعه کاملاً از بین رفت (تصویر شماره ۲). محل درمان پس از شست و شو، با واژلین پاسمنان شد. بیمار ۴۸ ساعت بعد و یک هفته بعد از درمان تحت معاینه قرار گرفت و ضایعه بهبودی قابل ملاحظه ای را نشان داد. ۶ ماه پس از لیزر، بیمار مجددأ تحت معاینه قرار گرفت. که هیچ گونه عودی مشاهده نشد (تصویر شماره ۳).

مقدمه

اتساع عروق لنفاتیک اصطلاحاً لنفاژ کتازی نامیده می شود. اما هنگامی که لنفاتیک ها وسعت می یابند و نمایی شبیه تومور پیدا کنند اصطلاح لنفاژیوما به کار برده می شود. لنفاژیوما ممکن است به صورت یک ضایعه منفرد و محدود در پوست ظاهر شود که lymphangioma circumscripum (LC) نامیده می شود. این ضایعه اغلب با ناهنجاری های وسیع تری در عروق لنفاتیک اصلی منطقه به خصوص در قسمت ریشه ای اندام ارتباط دارد. روش های درمانی گوناگونی برای این ضایعه پیشنهاد شده است.

معرفی بیمار

بیمار پسر ۱۴ ساله ای است که به علت وجود یک ضایعه منفرد در قسمت قدامی چین آرنج مراجعه کرده است. ضایعه از بد و تولد وجود داشته و به تدریج بزر گتر

مؤلف مسؤول: دکتر نادر فارسی - تهران، دانشگاه علوم پزشکی ارتش

پست الکترونیک: nmfarsi@hotmail.com

تصویر شماره ۱ - پلاک lymphangioma circumscripum حاوی وزیکول‌های
به رنگ روشن، قرمز و سیاه در چین قدام آرنج

تصویر شماره ۲ - ضایعه lymphangioma circumscripum بلافاصله پس از درمان با لیزر CO_2

تصویر شماره ۳- ضایعه lymphangioma circumscriptum شش ماه پس از درمان با لیزر CO₂ با بر جای گذاردن حداقل اسکار

وزیکولهای سطحی منجر می‌شود که بیانگر ناهنجاری زیرجلدی گسترده است و گاه بانشت لنف یا lymphorrhœa از سطح یک یا دو وزیکول همراه است که خطر عفونت را افزایش می‌دهد (۲). ایجاد SCC روی ضایعه گزارش شده است (۱).

نمای بافت شناسی شامل عروق لنفاوی گشاد شده و کیستیک است که با یک لایه سلول‌های آندوتیال پوشیده می‌شود و در قسمت فوقانی درم قرار دارد و علاوه بر لنف، محتوی گلbul سرخ نیز است. ضخامت اپiderm متفاوت است و در برخی نواحی آکانتوز و پاپیلوماتوز و هیبرکراتوز بیشتر مشاهده می‌شود (۳).

بررسی‌های اختصاصی شامل لنفانژیوگرافی و MRI است که در اکثر موارد وجود شبکه‌های لنفاتیک طبیعی را

بحث
LC، ناهنجاری هامارتوماتو است که ممکن است در هر سنی ظاهر شود. اغلب در هنگام تولد یا کودکی ظاهر و بیشتر در چین‌های زیربغل، شانه‌ها، پهلوها و ریشه اندام‌ها دیده می‌شود. ضایعه‌ها به صورت وزیکول‌های پرشده از مایع با حدود مشخص جدا جدا یا گروهی شبیه به تخم قورباغه هستند (۱). ممکن است وزیکول‌ها کاملاً شفاف باشند یا ساختمان عروقی داشته و به رنگ قرمز یا سیاه درآیند که اغلب به این فرم دیده می‌شوند. گاه سطح ضایعه‌ها کاملاً زگیلی شکل است و با زگیل اشتباه می‌شود. ممکن است تورم بافت زیرین وجود داشته باشد که به بزرگی کانال‌های لنفاتیک آنساستوموز شده زیر پوست بستگی دارد. جراحی ساده‌ی ضایعه اغلب به پیدایش مجدد

که می‌تواند کمک کننده باشد^(۱). درمان با لیزر CO₂ (10600 nm) منجر به تبخیر وزیکول‌های لفانژیوما می‌شود. در این جا هدف، تخریب اجزای عمقی نیست. شانس عود کم‌تر از روش‌های دیگر وجود دارد زیرا CO₂، عروق لنفاویک سطحی را تخریب و کانال‌های ارتباطی را مسدود می‌کند. پی‌گیری بیماران پس از یک سال ۲ مورد عود از ۷ مورد را نشان داده است^(۲،۵). در مورد بیمار این مطالعه نیز درمان بسیار مؤثر بوده و حداقل جوشگاه به جا مانده است. شش ماه پس از عمل لیزر تاکنون هیچ گونه عودی مشاهده نشده است. بنابراین می‌توان لیزر CO₂ را به عنوان یک روش درمانی ساده و کم خطر برای ضایعات LC به کار برد.

تشکر و قدردانی

با تشکر از سرکار خانم دکتر زهراء زراقی که در تهیه اسلامیدهای پاتولوژی و تایید تشخیص بیماری ما را یاری فرمودند.

در اطراف ضایعه‌هایی نشان می‌دهد. ممکن است MRI قبل از جراحی برای کاهش خطر عود مفید باشد، هر چند که ضایعات کوچک اغلب در MRI مشهود نیستند. اولین قدم درمانی شامل درمان تسکینی، کنترل عفونت، کاستن درد و جراحی است. خط دوم درمان شامل الکتروکوتور، لیزر، X-ray سطحی، کرایوتراپی و اسکلروترایی تزریقی است^(۲). تخریب موضعی با کوتور موثر است اما شانس عود بالاست و منجر به نشت لنف در اثر اسکلروز عروق می‌شود^(۲). رادیوتراپی سطحی مؤثر است ولی زمان پاسخ‌دهی طولانی (۱۲ ماه) و اغلب بدون عود است. نباید خطر کانسرهای پوستی را از نظر دور داشت. برای بیمارانی که از جراحی می‌ترسند یا ضایعه‌شان غیرقابل جراحی است می‌توان از رادیوتراپی بهره گرفت^(۴). کرایوتراپی می‌تواند وزیکول‌های سطحی را تخریب کند. عود شایع است و امکان دارد با تأخیر باشد. اسکلروترایی از سطح پوست شامل مصرف داکسی سیکلین داخل ضایعه یا Picibanil (OK-432) دارای ضایعه است

References

- 1-Mortimer PS. Disorders of lymphatic vessels. In: Champion RH, Burton JL, Burn DA, Breathnach SM (eds). Rook/ Wilkinson/Ebling text book of dermatology. Oxford: Blackwell Science, 1998: 2277-97.
- 2-Cliff SH, Mortimer PS. Lymphangioma circumscriptum. In: Lebwohl M, Heymann WR, Berth J (eds). Treatment of skin diseases. Mosby: London, 2002: 371-73.
- 3-Lever WF, Schaumburg-Lever G. Tumors of vascular tissue. In: Lever WF, Schaumburg-Lever G (eds). Histopathology of the skin. Philadelphia: J.B. Lippincott Company, 1990: 689-721.
- 4-O'Calhail S, Rostom AY, Johnson ML. Br J Dermatol 1985; 113: 611-5.
- 5-Bailin PI, Kantor GR, Wheeland RG. J Am Acad Dermatol 1986; 14: 257-62.